

Hotel Tornis, der var Finlands første højhus i 1931, har fået ny ham af designgruppen Fyra. Foto: Tornis.

Foto: Hotel Tornis

Design på Tornis tallerken. Foto: Tornis

Nordens designhovedstad

Helsinki er stedet at besøge, hvis man er på udkig efter nytænkende design og strømnet arkitektur - fra lækre hoteller til unika-shopping og spektakulære saunabade.

TEKST: CAMILLA ALFTHAN - FRI@BERLINGSKEMEDIA.DK

Design og arkitektur er en del af livsstilen i Finlands hovedstad, og der bliver tænkt ud af boksen for at finde nye måder at integrere æstetik i bybilledet. Sidste år genåbnede Alvar Aaltos monumentale konference- og koncerthus, Finlandia, i Tölövigens smukke park. Under den tre år lange renovering blev facadens hvide marmor fornyet, og nye spisesteder, vinbar og kunstværker fra museet HAM flyttede ind. Forandringerne gik ikke ubemærket hen. Det internationale designmagasin Wallpaper udnævnte Finlandia til *Revival of the Year 2025*.

I august 2025 fejrede man desuden 50-året for, at det var her, statsmænd fra hele verden underskrev Helsinki-

aftalen, der blev første skridt mod en større åbenhed mod øst.

Oprindeligt havde Aalto planlagt hele områdets arkitektoniske udvikling. Sådan endte det ikke med at gå, men i stedet satte han niveauet for de yngre generationer. Ud over parkens nye musikhus, kan man besøge det gigantiske bibliotek, Ode, der er tre unge arkitekters hyldest til den finske litteratur, det finske uddannelsessystem og finernes frie samfund.

Finsk natur og nouveau-stil

På Helsinkis nye hotel Pier 4 i bydelen Skatudden (Skadeodden), kan man overnatte omgivet af finsk design fra øverste hylde. Hele interiøret er i lyst træ inklusive lobbyens skulpturelle atrium, der lader ovenlyset

strømme ned, som i en lysning i skoven. Følelsen af at træde ind i den finske natur indfinder sig allerede ved indgangen, hvor man mødes med diskret fuglesang og skadernes skræppen.

En del af bygningen tilhører da også meget passende emballage- og materialevirksomheden Stora Enso, der tidligere havde kontor få skridt derfra i en bygning tegnet af Alvar Aalto.

Kendetegnende for Pier 4, og mange andre steder i byen er, at møblerne er designet og lavet i Finland af vidt forskellige firmaer. De lokale indslag dominerer også i hotellets restaurant, Harbore, hvor retterne er baseret på finske råvarer, der typisk er friske ferskvandsfisk, svampe, bær og rensdyrkød. På rooftopbaren er

Den imponerende lobby, der giver associationer til de finske skove. Foto: Eveliina Vourma

der suveræn udsigt over byen og den finske bugt.

Går man efter historisk arkitektur, skal man besøge Finlands første højhus, Hotel Tornis (Georgsgatan 26) fra 1931. Da det blev bygget, var det inspireret af de amerikanske skyskrabere i 1920'erne, som man slog sammen med nabohuset i art nouveau-stil. Fra at have været en skinnende juvel, gik Tornis igennem et skummelt kapitel, som den russiske kontrolko-

mités hovedkvarter, der ragede op over hele byen i efterkrigsårene.

I dag er udkigsposten en bar, der byder på stedets egen champagne. Udsigten er storslået, men da pladsen er trang, mødes de fleste på den glamourose American Bar, der er placeret under hotellets kuppel og hvor drinkskortet har et rigt udvalg af vintage cocktails med et moderne juvel, gik Tornis igennem et skummelt twist. I Restaurant Or har køkkenchefen Janne Kantola komponeret

en menu, der tager det bedste fra alle epoker.

Den prisvindende designgruppe Fyra står bag hotellets makeover, og der er rigeligt at kigge på. Herunder kunst, der blandt andet tæller Björn Weckströms skulptur Den Fløjtende Helsingfors, der også står på Robertsgaden.

På samme gade ligger luksushotellet St. Georg. Da det åbnede for nogle år siden, var det med ambitionen

om at være hovedstadens mest eksklusive adresse. Da omdrejningspunktet er velvære, er det ikke et sted, hvor man holder Teamsmøder i baren.

»Nogle siger, at tid er luksus. Men i virkeligheden handler det om kvalitetstid. Når du rejser og tilbringer meget tid i et hotel, skal hvert øjeblik have en god kvalitet,« siger designchefen, Mirkko Kullberg, som har håndplukket hele indretningen. Som et særligt touch har hotellets spa en pool med koldt vand, i stedet for varmt, så gæsterne får samme forfriskende følelse som ved en dukkert i havet.

Sauna for alle

Saunabadning er finernes nationalsport, og også i Helsinki er der mulighed for at dyrke saunadisciplinen året rundt, om det så er på hotellet eller i én af byens mange offentlige saunaer.

En klassiker fra 1928, der snart åbner efter en større istandsættelse, er den smukke svømmehal på Georgsgaden 21 med dertilhørende saunaer. Stedet har i årevis været designbladens favorit.

I optakten til 100-året for Finlands selvstændighed i 2017, kom der to nye etableringer ved havet, der både dyrker saunakulturen og det finske køkken.

Det prisvindende Löyly (Ärtholmen 4), som det amerikanske TIME Magazine i 2028 udnævnte til ét af verdens 100 bedste steder at besøge,

Fortsættes side 14

Indsøfisk med kantareller - en af Harbores sæsonbetonede retter.
Foto: Santeri Stenvall

Amos Rex, der er kunstmæcenet Amos Anderssons nye museum, er placeret i underetagen på det populære mødested, Glaspaladset.
Foto: Amos Rex

W. Didrichsen museet. Foto: PR

Muséerne, der ligger otte kilometer fra centrum, nås med cykel, bil eller bus. Fire kilometer derfra finder man det moderne kunstmuseum EMMA, der har adresse i et tidligere trykkeri, og hvor den permanente samling tæller værker og brugskunst af det internationalt feterede kunstnerpar, Tapio Wirkkala og Rut Bryk.

På appen HSL finder man billetter til tog, sporvogn og bus.

Vintage-fund og unikadesign

Espen er lokal slang for Esplanadeparken og de parallelle gader, Nordra og Södra Esplanaden. De fleste forretninger ligger på den nordlige side, som Marimekko og Iittala. Her ligger også det historiske Hotel Kämp med en hyggelig bar og fortovsrestaurant. Det var her, revolutionære kulturpersoner, som komponisten Sibelius og kunstmaleren Gallen-Kallela mødtes for at smede Finlands identitet som selvstændigt land. Siden har Kämp huset alskens kendisser fra Elton John til Bon Jovi, og i det nye år genåbner hotellet med nyt design og endnu flere værelser.

Samme gade har desuden fået to nye brasserier i fransk stil, nemlig det Fyra-designede Lionne og Rue Madame, der er indrettet med vintagefund, og hvor man kan købe *pre-loved* luksusartikler.

Alvar Aalto, som står bag tyve bygninger i hovedstaden, har også sat sit aftryk på Espen i form af den elegante boghandel, Akademiska. Fordelt på tre etager er her en overflod af forskellige titler og genrer på flere forskellige sprog. Om hjørnet forhandles Aaltos møbler i den ikoniske forretning Artek, som han var med til at grundlægge i 1930'erne.

For flere adresser, som konceptgalleriet Lokal, der samler lokalt producerede ting og unikaprodukter, kan man følge butiksruterne i design-district.fi. Kigger man ind i vintageforretningerne, finder man sjældne designperler, der ikke længere er i produktion.

FRI var inviteret af Helsinki Design Week, som ikke har haft indflydelse på artiklens indhold.

Kunstmuseet Didrichsen fejrer i år 60-årsjubilæum og har til lejligheden anskaffet sig skulpturen Enlightenment af Lorenzo Quinn. Foto: Rauno Träskelin.

er bygget, så det ligner et klippelandskab ved havet. Man kan vælge mellem en moderne røgsauna eller en brændeopvarmet og booke online, så man er sikker på at få en plads. Man kan også bare spise et måltid i restauranten, hvor al design er finsk og fiskesuppen er opkaldt efter den ene af Löyllys ejere, skuespilleren Jasper Pääkönen.

Et andet spektakulært saunasted er *Allas Sea Pool*, der ligger i havnen nær markedet. Her er der adskillige saunaer, terrasser og spisestedet Sea Grill med godt fra havet og lokale producenter.

Kunst med danske aner

Overalt i Helsinki går kunsten hånd i hånd med design og arkitektur. På Mannerheimgaden har Amos Rex, der er kunstmæcenet Amos Anderssons nye museum, flyttet ind i underetagen af Glaspaladset - et populært mødested, der oprindeligt blev bygget til Olympiaden.

Samme arkitekter har tegnet det kommende arkitektur- og designmuseum KUMMA på Södra Kajen, dér, hvor man for nogle år siden var ved at opføre et nyt Guggenheim-museum. De største udstillinger ses således stadig på Ateneum, der ind-

til 1. februar har Gallén-Kallela, Klimt og Wien på plakaten.

På øen Granö finder man den lille perle Didrichsen, der gemmer på en kunstsamling fra den danske forretningsmand, Gunnar Didrichsen og hans finske hustru Marie-Louise. Parret, der var gode venner med Louisianagrundlæggeren, Knud W. Jensen, begyndte allerede i 1940'erne at samle på fortrinsvis finske kunstnere. Med tiden blev det også til værker af Kandinsky, Picasso og Léger foruden skulpturer i haven af blandt andre Henry Moore. Inspiration til huset var det Alvar Aalto tegnede hjem, Mairia, i det sydvestlige Finland. Med Aaltos anbefaling blev det Viljo Revell, der fik opgaven at tegne Didrichsens modernistiske villa med museumsfløj og en pool, der spejler arkitekturen og den omkringliggende natur.

Da museet blev indviet i 1965 var det med deltagelse af præsident Kekkonen, som forstod forbindelsen mellem kunst, design og den finske identitet.

Nabo til Didrichsen er Villa Gyllenberg, der også er et hjem, der er konverteret til museum. Et af højdepunkterne er 40 værker af Finlands verdensberømte maler Helene Schjerfbeck.